SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	23/10050
Dok.nr:	Ugyldig flettefelt
Arkiv:	
Saksbehandler:	Oddbjørg Birkelid
Dato:	17.11.2025

Ugyldig flettefelt

Fritak fra politiske verv - representant fra Arbeiderpartiets valgliste
Søker: Juline Nikoletta Aspenes

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
PS - 116/25	Kommunestyret	11.12.2025

Kommunestyret VEDTAK:
Kommunestyret gir Juline Nikoletta Aspenes fritak fra sine politiske verv for resten av valgperioden.

Begrunnelse: Ivaretakelse av politiske verv kombinert med studier i annen by kan anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for Aspenes. Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
Kommunestyret gir Juline Nikoletta Aspenes fritak fra sine politiske verv for resten av valgperioden.

Begrunnelse: Ivaretakelse av politiske verv kombinert med studier i annen by kan anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for Aspenes. Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

Kommunestyret behandling - 11.12.2025 - PS-116/25

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Votering:
Kommunedirektørens innstilling enstemmig vedtatt.

Kommunestyret PS - 116/25 VEDTAK:
Kommunestyret gir Juline Nikoletta Aspenes fritak fra sine politiske verv for resten av valgperioden.

Begrunnelse: Ivaretakelse av politiske verv kombinert med studier i annen by kan anses å kunne medføre en vesentlig ulempe for Aspenes. Hjemmel for vedtaket er kommuneloven § 7-9, annet ledd.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Saken gjelder søknad om fritak fra politiske verv for resten av valgperioden.

FAKTA I SAKEN
Juline Nikoletta Aspenes har søkt om fritak fra sine politiske verv. Søknaden er begrunnet med følgende:

"Begrunnelsen for søknaden er at jeg for tiden er student i en annen by. Dette gjør det vanskelig for meg å møte på kort varsel og å delta aktivt i det politiske arbeidet i Sortland kommune. Jeg anser det som en vesentlig ulempe å kunne ivareta vervet som vara i kommunestyret på en tilfredsstillende måte".

Aspenes er varamedlem til kommunestyret og varamedlem til driftsutvalget.

VURDERING
Adgangen til å gi fritak følger av kommunelovens § 7-9, annet ledd, som lyder slik:

"Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne, kan kommunestyret eller fylkestinget etter søknad frita den folkevalgte for vervet midlertidig eller for resten av valgperioden. Når søknaden vurderes, skal det legges vekt på om grunnlaget for søknaden var kjent på det tidspunktet da den folkevalgte samtykket i å bli valgt. Den som ikke har nådd stemmerettsalderen, har krav på fritak hvis han eller hun søker om det."

Om vesentlig ulempe jf. § 7-9, annet ledd, er det i Kommunal- og moderniseringsdepartementets rundskriv H-2019-4, sagt at

«Som vesentleg ulempe for den folkevalde personen vil typisk vere hans eller hennar si helsetilstand, arbeidsforhold, familieforhold eller andre velferdsgrunnar. Ulempa må som utgangspunkt gjelde den folkevalde personen sjølv, og det skal normalt ikkje vere fritaksgrunn at for eksempel arbeidsgivaren ikkje er nøgd med at han eller ho er borte for å delta i møte i folkevalde organ. Det skal ikkje vere kurant å gje fritak frå eit folkevald verv, og lova krev at ulempa med å forsette i vervet skal vere vesentleg. Når kommunestyret handsamar søknaden, skal dei legge vekt på om grunnlaget for søknaden var kjend då personen ga sitt samtykke til å bli vald til vervet. Ein folkevald person som ikkje har nådd alderen for røysterett, har krav på fritak dersom han eller ho ber om det.»

Kommuneloven angir ikke noen nærmere kriterier for hvilke forhold som kan synes å medføre vesentlig ulempe for kandidaten. I ovennevnte rundskriv er imidlertid arbeidsforhold nevnt i opplistingen blant forhold som kan anses å medføre vesentlig ulempe, og det er naturlig at dette også omfatter studier.

Det framgår av retningslinjene at det ikke skal være kurant å gi fritak fra et verv som folkevalgt, og at ulempen for den folkevalgte må være vesentlig.

Med lovens formulering *«Hvis en folkevalgt ikke kan ivareta vervet sitt uten at det fører til vesentlig ulempe for han eller henne»,* må man imidlertid anta at den folkevalgtes egen oppfatning av ulempens omfang må tillegges vekt.

Det vurderes som rimelig at ivaretakelse av politiske verv medfører vesentlig ulempe for Aspenes, når hun samtidig oppholder seg i en annen by, grunnet studier. Kommunedirektøren anbefaler derfor at Aspenes gis fritak for resten av valgperioden.

Konsekvenser av et fritak:
Driftsutvalget: Det må velges et nytt varamedlem til driftsutvalget. Dette framlegges i egen sak til kommunestyret.
Kommunestyret: Arbeiderpartiet vil mangle et varamedlem til kommunestyret. Ordfører må vurdere behovet for nytt valgoppgjør/suppleringsvalg etter valglovens § 19-2. Dette framlegges i så fall i egen sak til valgstyret.

Personalmessige forhold/Medvirkning fra Eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsråd/Økonomiske forhold/Folkehelse/Klima-, miljø- og naturforhold
Ikke relevant for saken.

KONKLUSJON
Søknad om fritak innvilges.